

**การศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553**

**THE STUDY ABOUT EFFECTIVENESS OF PRE-SERVICE STUDENTS AND
STUDENT TRAINEES IN THE DEPARTMENT PHYSICAL EDUCATION,
FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
DURING 2010-ACADEMIC YEAR**

สุกัญญา พานิชเจริญนาม *

Sukanya Panitchareonnam *

เทเวศร์ ปิริยะพจนท์*

Tawate Piriyapoen*

สมชาย ไกรสังข์**

Somchai Kraising**

พัชรศักดิ์ ธีญประจัญบาน ***

Phatchasak Thanprachanban***

ทศพล ธานี***

Tosspol Tanee***

ธิตพงษ์ สุขดี***

Thitipong Sukdee***

Abstract

The purpose of the study was to determine the effectiveness of pre-service student and student trainees from the Department of Physical Education during 2010 academic Year. 57 subjects, included student supervisors, discipline heads, assistant directors and directors completed the practicum questionnaires. Further, 89 subjects, included supervisors, discipline heads, general managers and directors completed the internship questionnaires. Two questionnaires developed by the researchers ($r=.92, .91$) were used to collect data

It was found as follows:

1. The opinion of student supervisors, discipline heads, assistant directors and directors about study about effectiveness of pre-service student form the Department of Physical Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University as following

---

* รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 For study planning as on the opinion of student supervisors, discipline heads, assistant directors and directors were on good rate.

1.2 For activities management as on knowledge planning base on the opinion of discipline heads, assistant directors and directors were on good rate. For student supervisors was on high rate.

1.3 For class management as on the opinion of student supervisors, discipline heads, assistant directors and directors were on good rate.

1.4 For moral principle and personality as on the opinion student supervisors, discipline heads, assistant directors and directors were on good rate.

2. The opinion of supervisors, discipline heads, general managers and directors to the study about effectiveness of student trainees form Department of Physical Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University

2.1 For moral principle and personality as on the opinion of supervisors, discipline heads and directors opinion were on good rate but for general manager was on high rate.

2.2 For overall capability in performing as on opinion of supervisors, discipline heads, general managers and directors were on good rate.

2.3 For capability while performing as on opinion of supervisors, discipline heads, general managers and directors were on good rate.

2.4 The totality to the performance as on the opinion supervisors, discipline heads, general managers and directors were on good rate.

Keywords The effectiveness, pre-service student, student trainees

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยการศึกษา ประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงานภาควิชาพลศึกษา ประจำปีการศึกษา 2553 คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตฝึกสอนประกอบไปด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการ จำนวน 57 คน และฝึกงานประกอบไปด้วย พี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการจำนวน 89 คน รวมทั้งหมด 146 คน โดยการวิจัยครั้งนี้จะศึกษากับประชากรทั้งหมด การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ 2 ชุดคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ประจำปีการศึกษา 2553 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 และ

แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ประจำปีการศึกษา 2553 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

1.2 ด้านการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของ หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงอยู่ในระดับดีมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

2. ความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนผู้จัดการทั่วไปอยู่ในระดับดีมาก

2.2 ด้านความสามารถโดยรวมในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

2.3 ด้านความสามารถขณะปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

2.4 ด้านผลรวมทั้งหมดของการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ ประสิทธิภาพ, นิสิตฝึกสอน-ฝึกงาน

บทนำ

ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีภารกิจสำคัญ คือการผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในบรรดาภารกิจเหล่านี้การผลิตบัณฑิตนั้นมีความสำคัญยิ่ง เป็นความรับผิดชอบที่ภาควิชาพลศึกษา ต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะและความชำนาญ มีเจตคติที่ดี

ต่อวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตได้กำหนดให้นิสิตที่เรียนในปีสุดท้าย ต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา เพราะการฝึกสอน-ฝึกงานเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะช่วยให้นิสิตมีโอกาสฝึกทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นิสิตเป็นนักพลศึกษามีอาชีพอย่างแท้ จริงและเป็นการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพได้อย่างดี ผลตามที่แบล็คเวล (Blackwell. 1982) ได้วิจัยพบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ นิสิตครู ส่งผลต่อเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครูเป็นอย่างดี และ อวีสตา อินดาศรี (2541: 19) ได้ให้ความหมายของการฝึกงานไว้ว่า การฝึกงานเป็นการฝึกหัดทักษะในวิชาชีพของผู้เรียนให้มีทักษะพร้อมที่จะออกไปสู่งานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยนิสิตจะได้รับประสบการณ์โดยจากการฝึกงานในสถานประกอบการซึ่งนิสิตจะต้องนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ทั้งหมดนำมาปฏิบัติงานจริงในอนาคตต่อไป ดังนั้นงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษาจึงได้จัดดำเนินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนี้ขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2 รายวิชา คือ วิชา พล 327 ประสบการณ์วิชาชีพ 1 จำนวน 2 หน่วยกิต ซึ่งเป็นการเตรียมและวางแผนเกี่ยวกับการทำโครงการและแผนงานต่างๆ ศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกกีฬาและสุขภาพ หน่วยงานวิทยาศาสตร์การกีฬา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพลศึกษาและการกีฬา วิเคราะห์ในเรื่องสถานที่ตั้งระบบบริหาร งบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากร และปัญหาอุปสรรคต่างๆของสถานที่ที่จะไปศึกษาและดูงาน และวิชา พล 425 ประสบการณ์วิชาชีพ 2 จำนวน 4 หน่วยกิต ซึ่งนิสิตจะต้องฝึกปฏิบัติงานตามสถาบันหรือหน่วยงานวิชาชีพต่างๆ ที่นิสิตเลือกตามความสนใจและต้องสอดคล้องกับสาขาที่ศึกษา การที่ได้เรียนวิชา พล 327 ประสบการณ์วิชาชีพ 1 และวิชา พล 425 ประสบการณ์วิชาชีพ 2 นั้นนับว่าเป็นรายวิชาหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ซึ่งทั้งสองวิชานี้เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตรงให้กับนิสิต ในเรื่องการสอน การบริหารจัดการการจัดการแข่งขันกีฬา การเป็นผู้นำในด้านวิชาชีพ ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ทั้งภายในภายนอกโรงเรียน ชุมชน และสังคมต่างๆ ไปนับเป็นรายวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนิสิตก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและไปประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 ในทัศนะของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 ในทัศนะของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป และผู้อำนวยการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยการศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงานภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตฝึกสอนประกอบไปด้วย

อาจารย์พี่เลี้ยงหัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการ จำนวน 57 คน และฝึกงาน ประกอบไปด้วย พี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการจำนวน 89 คน รวมทั้งหมด 146 คน โดยการวิจัยครั้งนี้จะศึกษากับประชากรทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. การฝึกสอน สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่
  1. อาจารย์พี่เลี้ยง
  2. หัวหน้ากลุ่มสาระ
  3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
  4. ผู้อำนวยการ
2. การฝึกงาน สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่
  1. พี่เลี้ยง
  2. หัวหน้าแผนก
  3. ผู้จัดการทั่วไป
  4. ผู้อำนวยการ

ตัวแปรตาม

ประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงานภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอนภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและการประเมินค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและการประเมินค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ การศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงานภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 มาวิเคราะห์เป็นรายข้อและรายด้าน มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลตอนที่ 3 คือ นำข้อเสนอแนะอื่น ๆ มาสรุปและเสนอเป็นรายข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีร้อยละ 49.96 แยกเป็นรายด้านดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 โดยรวมทุกด้าน (n =57)

รายการ	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้	%	20.00	57.19	22.81	0
ด้านการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้	%	21.05	56.14	22.81	0
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	%	24.56	45.61	27.19	2.64
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ	%	40.00	47.72	11.75	0.53
รวม	%	29.97	49.96	19.15	0.92

2. ความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีร้อยละ 63.55 แยกเป็นรายด้านดังตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 โดยรวมทุกด้าน (n =89)

รายการ	จำนวนร้อยละ	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ	%	48.09	50.11	1.80	0
ด้านความสามารถโดยรวมในการปฏิบัติงาน	%	27.42	65.17	7.08	0.34
ด้านความสามารถขณะปฏิบัติงาน	%	24.88	68.22	6.90	0
ด้านผลรวมทั้งหมดของการปฏิบัติงาน	%	10.86	69.66	19.10	0.38
รวม	%	28.85	63.55	7.42	0.18

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน-ฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะการเรียนการสอนพลศึกษาสอนให้นิสิตมีความรับผิดชอบ มีการอบรมการเตรียมพร้อมการฝึกสอนจากภาควิชาพลศึกษา อีกทั้งมีการเอาใจใส่ดูแลนิสิตฝึกสอนจากอาจารย์ จึงทำให้นิสิตมีการเตรียมการสอนมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดสื่อ อุปกรณ์ และสถานที่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิชา คุณาอภิสิทธิ์ (2539: 188) ได้กล่าวไว้ว่าครูพลศึกษาต้องวางแผนการเรียนการสอน จะต้องมีการตั้งเป้าหมายของการเรียน การตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน การเลือกใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาตลอดจนสื่อการเรียนการสอน การควบคุมประเมินผลการเรียน การประเมินผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.2 ด้านการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของ หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงอยู่ในระดับดีมาก เพราะนิสิตฝึกสอนสามารถสอนตามจุดประสงค์และเนื้อหาวิชา ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการสอน มีการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นเตรียม ชั้นสอน ชั้นฝึกหัด ชั้นนำไปใช้ และขั้นสรุป ทำให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่และเป็นที่ยอมรับ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิตเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 (2541: 1-59) ที่กล่าวว่า หน้าทีของครูผู้สอนจะต้องเลือก (หรือคิดหา) วิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยพิจารณาจาก ความรู้ ความสามารถด้านเนื้อหาและความสนใจของครู ความสามารถและวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาและสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีณีย์ พงษ์รัตนานุกูล (2549: 68) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและอาจารย์นิตเทศก์ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตวิชาเอกพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2548 พบว่าด้านการดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดีเพราะนิสิตฝึกสอนได้แสดงศักยภาพในการดูแลนักเรียน สามารถนำพานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งธรรมชาติของการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาจะเน้นการปฏิบัติ ผู้สอนเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม และได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากเป็นวิชาที่นักเรียนได้แสดงออกทางการเล่นกีฬา กิจกรรมการออกกำลังกาย หรือเกมอื่นๆ โดยที่ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการเล่นกีฬาหรือเกมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างสนุกสนาน จึงทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และเกิดความพึงพอใจใน

การได้เล่นและได้แสดงออกต่าง ๆ โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน การให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ซึ่งนิสิตที่มาฝึกประสบการณ์วิชาชีพก็สามารถปฏิบัติได้ดีสอดคล้องกับวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539: 188) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนการสอนพลศึกษาควรเป็นกิจกรรมหลายประเภทที่ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ การให้ความรักและการเอาใจใส่ และยังสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 257) ซึ่งกล่าวว่าวิธีการสอนวิชาพลศึกษามีหลายแบบและหลายวิธีด้วยกัน และแต่ละวิธีก็อาจจะเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะนิสิตฝึกสอนมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อันเป็นผลมาจากการเรียนพลศึกษา การออกกำลังกายและเล่นกีฬา ดังนั้นครูพลศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ดีมีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536 : 168) ที่ได้อธิบายถึงบุคลิกลักษณะของครูพลศึกษา เช่น ท่าทางรูปร่าง สดส่วน น้ำเสียง คำพูด ความคิดเห็นที่สามารถแสดงให้ผู้อื่นมองเห็นได้ ในภาพรวมมีลักษณะดังนี้ คือ มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ มีความสามารถพิเศษในการสอนพร้อมและต้องการให้บริการแก่บุคคลทั่วไป แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับสถานที่ เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีความเป็นผู้นำ และยุติธรรม ส่วนคุณธรรมจริยธรรมนั้นครูพลศึกษาต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสูงสุด อีกทั้งยังสามารถอบรมให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมได้

2. ความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป ผู้อำนวยการที่มีต่อประสิทธิภาพของนิสิตฝึกงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนผู้จัดการทั่วไปอยู่ในระดับดีมาก เพราะนิสิตฝึกงานมีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน และรู้จักกาลเทศะ มีมารยาทที่ดีต่อสังคมซึ่งนิสิตสามารถประพฤติได้อย่างเหมาะสมอยู่ในศีลธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงานของสังคมไทย ทำให้สังคมยอมรับซึ่งได้มาจากการเรียนวิชาพลศึกษา สอดคล้องกับ พรนพ พุกกะพันธ์ (2545: 6) ได้กล่าวว่าเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมว่าเป็นสิ่งที่ควรประพฤติอย่างเหมาะสมในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งสังคมยอมรับเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งด้านคุณธรรมและจริยธรรมได้รับการอบรม สั่งสอน ถ่ายทอดจากครู อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนพลศึกษา

2.2 ด้านความสามารถโดยรวมในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไป และผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะนิสิตฝึกงานมีการวางแผนล่วงหน้า และมีการเตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงานซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในด้านการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน อีกทั้งนิสิตฝึกงานสามารถนำข้อบกพร่องไปแก้ไขเมื่อได้รับคำแนะนำ และมีความใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้าสอดคล้องกับ วาสนา เผือกผ่อง (2533: 34 – 35) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักพลศึกษาด้านวิชาการไว้ว่า ควรใฝ่หาความรู้ด้านวิชาการ ความรู้เกี่ยวกับการกีฬาและกิจกรรมทางพลศึกษา สนใจในการค้นคว้าและวิจัยทางด้านพลศึกษา เพื่อศึกษาข้อบกพร่องเกี่ยวกับงานวิชาชีพ

ของตนเองและเพื่อพัฒนาวิชาชีพตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งนำแนวคิดใหม่ๆ มาช่วยปรับปรุงงานด้านพลศึกษาให้ดีขึ้น

2.3 ด้านความสามารถขณะปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไปและผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะนิสิตฝึกงานมีความกระตือรือร้น และมีความตั้งใจขณะปฏิบัติงานหลังจากได้รับคำสั่ง สามารถให้ความรู้กับสมาชิกที่เข้ามาใช้บริการ และมีความรับผิดชอบต่องานสม่ำเสมอ สอดคล้องกับบรรคักดี เพียรชอบ (2527 : 47) ได้กล่าวถึงนักพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางพลศึกษาได้ดีมีประสิทธิภาพ ควรจะมีลักษณะที่สำคัญ คือเป็นผู้มีความรู้ทั้งในด้านวิชาการพลศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาพลศึกษาเป็นผู้มีความรู้ลึกในการรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น อีกทั้งนิสิตฝึกงานยังมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกที่เข้ารับบริการ มีการประสานงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในหน่วยงานสามารถปรับตัวให้เข้ากับหัวหน้างานและผู้บริหารระดับสูงได้เป็นอย่างดี ซึ่งนิสิตฝึกงานได้นำความรู้จากการเรียนการสอนพลศึกษาดังจุดประสงค์ของการเรียนพลศึกษาที่ว่า สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม จึงทำให้นิสิตฝึกงานสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่าย

2.4 ด้านผลรวมทั้งหมดของการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพี่เลี้ยง หัวหน้าแผนก ผู้จัดการทั่วไปและผู้อำนวยการ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะนิสิตฝึกงานมีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อพี่เลี้ยง ผู้จัดการ ตลอดจนทั้งจนอาจารย์นิเทศ โดยบันทึกมีความสมบูรณ์ และความเรียบร้อยหลังจากการปฏิบัติงาน การเขียนรายงานนั้นถือเป็นกิจกรรมบังคับของการฝึกงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนให้นิสิต มีทักษะการสื่อสาร และเพื่อจัดทำข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับฝึกงาน โดยในการทำรายงานนั้น นิสิตจะต้องขอรับคำปรึกษาจากพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศถึงคำแนะนำในประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งการเขียนรายงานเป็นการสรุปข้อมูลหรือสถิติบางประการ การวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล รายงานการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือแผน และวิธีปฏิบัติงานที่จะทำให้งานบรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่นิสิตวางเป้าหมายไว้ จากการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติการต่างๆ ที่ถูกต้องตามหลักการศึกษ การดำเนินการปฏิบัติงานจึงเป็นการสร้างเสริมความรู้ความสามารถ หลายประการให้แก่ นิสิต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพของนิสิตฝึกสอนและฝึกงานภาควิชาพลศึกษาคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2553 โดยรวมมีความเหมาะสม ซึ่งนับว่าเป็นผลที่น่าพอใจในกระบวนการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนิสิตฝึกสอนและฝึกงาน จึงควรที่จะให้นิสิตและอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆ ฝ่ายได้รักษามาตรฐานที่เป็นอยู่และพัฒนาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป และควรมีการเผยแพร่แนวทางการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับสถาบันอื่นเพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของโรงเรียนและสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนิสิตที่จะมาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง หรือสมาชิกที่มาใช้บริการต่อประสิทธิภาพการฝึกสอน-ฝึกงาน และควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพการฝึกสอน-ฝึกงานในด้านอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- พรนพ พุกกะพันธ์. (2545) *จริยธรรมทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรีโปรดัก
 วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). *หลักการและวิธีสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
 _____. (2548). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2536). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 _____. (2539). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีด.
- วาสนา เผือกผ่อง. (2533). *คุณลักษณะของครูพลศึกษาระดับปริญญาตรี ที่จบจากคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรัณย์ พงษ์รัตนานุกูล. (2549). *ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตเอกพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปีการศึกษา 2548. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. (2541). *เทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. เชียงใหม่: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8.
- อวิस्ता อินดาศรี. (2541). *การประเมินผลโครงการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนบน. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Blackwell, T. (1982). *A Study of Attitude Change of Professionals in the Teacher Education program at the University of Montevallo Before and After*. Dissertation Abstracts International. 48 (April): 3715-A.